

CUPRINS

NOȚIUNI INTRODUCTIVE	5
Capitolul I	5
Caracterizare generală a dreptului roman	5
§1. Definiția dreptului roman	5
§2. Obiectul dreptului roman.....	6
§3. Însemnătatea dreptului roman.....	7
§4. Diviziunile dreptului roman.....	9
Capitolul II	10
Periodizarea istorică a statului și epocile dreptului roman	10
§1. Perioada prestatală.....	10
§2. Întemeierea statului roman	11
§3. Perioada regalității.....	13
§4. Perioada republicii.....	13
§5. Perioada monarhiei	17
a. Principatul	17
b. Dominatul	20
§6. Epocile dreptului roman	21
 Partea I	
IZVOARELE DREPTULUI ROMAN.....	25
Capitolul I	25
Caracterizare generală a izvoarelor dreptului roman	25
Capitolul II	27
Obiceiul	27
Capitolul III.....	28
Legea	28
Capitolul IV.....	31
Edictele magistraților; dreptul pretorian	31
Capitolul V.....	33
Jurisprudența	33
Capitolul VI.....	37
Senatusconsultele	37
Capitolul VII	38
Constituțiile imperiale	38

Capitolul VIII.....	39
Codificarea dreptului roman	39
§1. Încercările de codificare înainte de Justinian.....	39
§2. Legislația lui Justinian.....	40
<i>Partea a II a</i>	
PROCEDURA CIVILĂ ÎN DREPTUL ROMAN	43
Capitolul I	43
Caracterizare generală a procedurii civile romane.....	43
Capitolul II.....	45
Procedura legisacțiunilor: LEGIS ACTIONES	45
§1. Caractere generale	45
§2. Procedura in iure.....	46
§3. Litis contestatio.....	47
§4. Mijloace de soluționare a litigiilor întemeiate pe imperium	48
§5. Procedura in iudicio.....	49
§6. Organizarea instanțelor de judecată.....	49
§7. Legisacțiunile	50
a. Legisacțiunile de judecată.....	50
b. Legisacțiunile de executare.....	52
Capitolul III.....	54
Procedura formulară: LITIGARE PER FORMULAS.	54
§1. Origine.....	54
§2. Procedura in iure.....	55
§3. Formula și părțile formulei	56
§4. Clasificarea acțiunilor.....	57
§5. Litis contestatio.....	60
§6. Procedura in iudicio.....	61
§7. Efectele sentinței.....	61
§8. Căi de atac împotriva sentinței	63
§9. Reprezentarea în justiție	64
Capitolul IV.....	65
Procedura extraordinară: COGNITIO EXTRAORDINARIA	65
§1. Origine.....	65
§2. Comparație cu celelalte proceduri	66
§3. Organizarea instanțelor.....	66
§4. Procedura de judecată.....	67
§5. Hotărârea de judecată, executarea ei și apelul	67

Partea a III-a

PERSOANE.....69

Capitolul I69

Caracterizare generală asupra persoanei în dreptul roman69

§1. Noțiunea de persoană69

§2. Capacitatea juridică a persoanei70

§3. Începutul și încetarea capacității.....71

§4. Elementele capacității juridice.....72

Capitolul II73

Status libertatis.....73

§1. Sclavii73

a. Originile sclaviei73

b. Condiția juridică a sclavului74

c. Mijloacele juridice prin care
sclavul participa în fapt la viața juridică76

§2. Oamenii liberi78

a. Oamenii liberi ingenui78

b. Oamenii liberi dezrobiți85

Capitolul III.....88

Status civitatis.....88

Capitolul IV.....90

Status familiae90

§1. Familia romană90

a. Puterea lui pater familias asupra persoanelor.....90

b. Puterea lui pater familias asupra bunurilor91

§2. Puterea părintească94

a. Moartea lui pater familias96

b. Pierderea unui element al capacității97

c. Moartea fiului de familie.....97

d. Postliminium97

e. Emanciparea.....98

f. Alte moduri de ieșire de sub puterea părintească98

§3. Căsătoria romană99

a. Condiții de formă101

b. Condiții de fond102

a. Efectele căsătoriei asupra persoanelor:103

b. Efectele căsătoriei asupra bunurilor104

§4. Adopțiunea, adrogațiunea și legitimarea107

§5. Emanciparea109

Capitolul V.....110

Capitis deminutio110

§1. Limitarea capacității juridice110

§2. Pierderea capacității juridice - capitis deminutio.....	111
Capitolul VI.....	112
Persoana juridică	112
Capitolul VII	113
Tutela	113
Capitolul VII	116
Curatela	116
 <i>Partea a IV-a</i>	
DREPTURI REALE	119
 TITLUL I	
BUNURI IUS RERUM	119
Capitolul I	119
Patrimoniul.....	119
§1. Definiție.....	119
§2. Elementele patrimoniului.....	120
§3. Principiile patrimoniului.....	121
Capitolul II.....	122
Clasificarea bunurilor.....	122
 TITLUL II	
POSESIUNEA - POSSESSIO	125
Capitolul I	125
Definiția posesiunii.....	125
Capitolul II.....	125
Originea posesiunii.....	125
Capitolul III.....	126
Elementele posesiunii.....	126
Capitolul IV.....	126
Dobândirea și pierderea posesiunii.....	126
§1. Dobândirea posesiunii	126
a. Dobândirea posesiunii prin sine însuși.....	126
b. Dobândirea posesiunii prin altul.....	127
§2. Pierderea posesiunii	127
a. Pierderea posesiunii prin sine însuși	127
b. Pierderea posesiunii prin altul.....	127

Capitolul V	128
Clasificarea posesiunii	128
§1. Possessio ad interdicta	128
§2. Possessio ad usucapionem	128
§3. Possessio iniusta	128
§4. Possessio iuris.....	129
§5. Possessio naturalis	129
Capitolul VI.....	129
Efectele posesiei	129
a. Interdictele	129
b. Calitatea de pârât	129
c. Dobândirea proprietății	130
Capitolul VII	130
Interdictele posesorii.....	130
1. Interdicta recuperandi possessionis causa	130
a. Interdicta unde vi	130
b. Interdicta de precario	131
c. Interdicta de clandestina possessione.....	131
2. Interdicta retinende possessionis causa	131
a. Interdicta utrubi.....	131
b. Interdictul uti possidentis.....	132
 TITLUL III	
PROPRIETATEA - PROPRIETAS.....	132
Capitolul I	132
Noțiune și atribute.....	132
Capitolul II	133
Originea și evoluția proprietății.....	133
§1. Forme prestatale de proprietate	133
§2. Proprietatea în epoca veche	135
a. Proprietatea publică a statului	135
b. Proprietatea quiritară.....	136
§3. Proprietatea în epoca clasică.....	139
§4. Proprietatea în epoca postclasică	141
Capitolul III.....	141
Modurile de dobândire și de transmitere a proprietății	141
§1. Clasificarea modurilor	141
§2. Mancipatio	142
§3. In iure cesio	144
§4. Usucapio	144
§5. Prescriptio longi temporis.....	145
§6. Prescriptio longissimi temporis	146

§7. Adiudicatio	146
§8. Lex	146
§9. Ocupatio	146
§10. Traditio	147
§11. Specificatio	148
§12. Accessio	149
Capitolul IV	150
Sancțiunea dreptului de proprietate.....	150
§1. Sancțiunea proprietății quiritare	150
§2. Sancțiunea proprietății pretoriene.....	152
§3. Sancțiunea proprietății provinciale	153
§4. Sancțiunea proprietății peregrine.....	153
Capitolul V	153
Stingerea dreptului de proprietate	153
 TITLUL IV	
DREPTURI REALE ASUPRA BUNULUI ALTUIA:	
IURE IN REM ALIA.....	154
Capitolul I	154
Servituțiile: SERVITUTES	154
§1. Noțiune, clasificare, caractere.....	154
§2. Modurile de constituire ale servituțiilor.....	157
§3. Moduri de stingere a servituțiilor	158
§4. Sancțiunea servituțiilor	159
Capitolul II	160
Drepturile reale pretoriene.....	160
§1. Superficio	160
§2. Conductio agri vectigalis	161
§3. Emfiteoza.....	161
 <i>Partea a V-a</i>	
SUCCESIUNILE	163
Capitolul I	163
Caracterizare generală a succesiunilor	163
§1. Noțiune	163
§2. Tipuri de succesiuni, evoluție și însemnătate	165
§3. Principii fundamentale ale succesiunii	166
Capitolul II	167
Succesiunea legală: AB INTESTAT	167
§1. Succesiunea legală reglementată de dreptul civil	167
§2. Succesiunea legală reglementată de dreptul pretorian	168

§3. Succesiunea legală reglementată de dreptul imperial	170
Capitolul III.....	172
Succesiunea testamentară.....	172
§1. Testamentul	172
a. Definiție	172
b. Evoluție și forme de testament.....	172
§2. Capacitatea testamentară	178
§3. Instituirea și substituirea de moștenitori	180
§4. Deschiderea testamentului	185
§5. Restricții la libertatea de a testa	185
Capitolul IV.....	186
Succesiunea deferită contra testamentului	186
§1. Dezmoștenirea neregulată.....	186
§2. Dezmoștenirea regulată	186
Capitolul V.....	187
Acceptarea succesiunii.....	187
§1. Categoriile de moștenitori ce pot dobândi o moștenire	187
§2. Modurile de acceptare a moștenirii.....	188
§3. Condițiile acceptării.....	188
§4. Efectele acceptării.....	189
Capitolul VI.....	190
Repudierea succesiunii.....	190
§1. Noțiune, evoluție	190
§2. Efectele repudierii.....	190
Capitolul VII	191
Sancțiunea moștenirii	191
§1. Sancțiunea moștenirii conform dreptului civil.....	191
§2. Sancțiunea moștenirii conform dreptului pretorian	192
Capitolul VIII.....	192
Legatele	192
§1. Definiție.....	192
§2. Evoluție, categorii, sancțiune.....	193
§3. Condiții de formă și de fond	194
a. Condiții de formă	194
b. Condiții de fond	194
Capitolul IX.....	196
Fideicomisele.....	196
§1. Definiție.....	196
§2. Evoluție și categorii	196
§3. Sancțiune	197

Partea a VI-a

OBLIGAȚII.....199

Capitolul I199

Caracterizare generală a obligațiilor.....199

§1. Origine și evoluție199

§2. Definiție.....204

§3. Elementele obligației206

§4. Tipuri de obligații207

§5. Tipuri speciale de obligații216

a. Modalitățile obligațiilor. Obligațiile cu termen și sub condiție.....216

b. Obligații divizibile și indivizibile222

c. Obligații solidare.....223

§6. Elementele contractului226

Capitolul II.....228

Efectele obligațiilor228

§1. Efectul normal al obligațiilor.....228

a. Principiul relativității efectelor contractelor229

b. Principiul nulității stipulațiunii pentru altul.229

c. Principiul nulității promisiunii pentru altul230

d. Principiul nereprezentării în contracte230

e. Acțiuni cu caracter alăturat232

f. Sistemul noxalității.....233

g. Sistemul acțiunilor noxale.....234

§2. Efectul accidental al obligațiilor.....235

§3. Sancțiunea neexecutării obligațiilor.....238

Capitolul III.....240

Transferul obligațiilor240

Capitolul IV.....244

Stingerea obligațiilor.....244

§1. Modurile voluntare de stingere a obligațiilor244

a. Plata - solutio244

b. Darea în plată - datio in solutum.....246

c. Novațiunea - novatio.....247

d. Compensațiunea.....248

e. Remiterea de datorie249

§2. Modurile nevoluntare de stingere ale obligațiilor.....251

a. Imposibilitatea de executare.....251

b. Confuziunea.....251

c. Moartea251

Capitolul V.....254

Garanțiile în dreptul roman254

§1. Garanții personale.....254

a. Garanții personale formale.....	254
b. Garanții personale neformale.....	257
§2. Garanții reale	258
a. Fiducia.....	258
b. Gajul	259
c. Ipoteca.....	259
d. Intercesiunea	262
Partea a VII-a	
IZVOARELE OBLIGAȚIILOR.....	263
Capitolul I	263
Caracterizare generală a izvoarelor obligațiilor	263
Capitolul II	264
Contractele în dreptul roman	264
§1. Contractele formale	264
a. Contractele în formă religioasă	264
b. Contractele în formă verbală.....	265
c. Contractele în formă autentică	269
d. Contractele în formă scrisă	270
§2. Contractele neformale.....	271
a. Contractele reale	271
b. Contractele consensuale.....	282
c. Contractele nenumite	297
Capitolul III.....	303
Pactele în dreptul roman	303
Capitolul IV.....	312
Quasicontractele.....	312
Capitolul V.....	317
Delictele	317
Capitolul V.....	329
Quasidelictele.....	329
TABEL CRONOLOGIC	333
BIBLIOGRAFIE.....	339